

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Prishtinë, më 4 prill 2014
Nr. ref.:RK 592/14

AKTVENDIM PËR PAPRANUESHMËRI

në

Rastin Nr. KI214/13

Parashtrues

Kadrush Beqa

**Vlerësimi i kushtetutshmërisë së Aktvendimit Rev. nr. 75/2013, të
Gjykatës Supreme të Kosovës, të 16 shtatorit 2013**

GJYKATA KUSHTETUESE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS

e përbërë nga:

Enver Hasani, kryetar
Ivan Čukalović, zëvendëskryetar
Robert Carolan, gjyqtar
Altay Suroy, gjyqtar
Almiro Rodrigues, gjyqtar
Snezhana Botusharova, gjyqtare
Kadri Kryeziu, gjyqtar, dhe
Arta Rama-Hajrizi, gjyqtare

Parashtruesi i kërkesës

1. Kërkesa u parashtrua nga z. Kadrush Beqa (në tekstin e mëtejmë: parashtruesi i kërkesës), me vendbanim në Gjakovë.

Vendimi i kontestuar

2. Parashtruesi i kérkesës e konteston Aktvendimin Rev. nr. 75/2013, të Gjykatës Supreme të Kosovës, të 16 shtatorit 2013 në lidhje me Aktgjykimin Ac. nr. 566/2012, të Gjykatës së Qarkut në Pejë, të 3 dhjetorit 2013, dhe Aktvendimin Ndr. nr. 45/2008, të Gjykatës Komunale në Gjakovë, të 23 dhjetorit 2011.

Objekti i çështjes

3. Objekt i çështjes është vlerësimi i kushtetutshmërisë së vendimeve të kontestuara të gjykatave të rregullta, të cilat pretendohet të kenë vërtetuar “*eksproprijimin e gabuar dhe të padrejtë të pronës së parashtruesit*”.
4. Në këtë drejtim, parashtruesi pretendon se është shkelur nen 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës.

Baza juridike

5. Kërkesa bazohet në nenin 113.7 të Kushtetutës së Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Kushtetuta), nenin 47 të Ligjit për Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës, Nr. 03/L-131 (në tekstin e mëtejmë: Ligi), dhe në rregullin 56 (2) të Rregullores së punës të Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Rregullorja e punës).

Procedura në Gjykatë

6. Më 20 nëntor 2013, parashtruesi e dorëzoi kérkesën në Gjykatën Kushtetuese të Republikës së Kosovës (në tekstin e mëtejmë: Gjykata).
7. Më 3 dhjetor 2013, Kryetari i Gjykatës Kushtetuese, me Vendimin nr. GJR. KI214/13, caktoi gjyqtaren Snezhana Botusharova gjyqtare raportuese. Të njëjtën ditë, Kryetari i Gjykatës Kushtetuese, me Vendimin nr. KSH. KI214/13, caktoi Kolegin shqyrtyes, të përbërë nga gjyqtarët: Robert Carolan (kryesues), Almiro Rodrigues dhe Enver Hasani.
8. Më 19 dhjetor 2013, Gjykata e informoi parashtruesin për regjistrimin e kérkesës dhe kérkoi nga ai të dorëzojë dokumente shtesë. Të njëjtën ditë, Gjykata Supreme e Kosovës u njoftua për kérkesën.
9. Më 26 dhjetor 2013, parashtruesi i kérkesës i dorëzoi Gjykatës dokumente shtesë.
10. Më 23 janar 2014, Kolegi shqyrtyes e shqyrtoi raportin e gjyqtarit rapportues dhe i paraqiti Gjykatës rekomandimin për papranueshmërinë e kérkesës.

Përbledhja e fakteve

11. Më 29 dhjetor 1960, Këshilli Popullor i Komunës së Gjakovës, respektivisht Komisioni për caktimin e paluajtshmërisë për eksproprijim, me Aktvendimin

nr. 03-3475/60, e eksproprijoj një pronë të paluajtshme që ishte në pronësi të D. B., paraardhës juridik i parashtruesit të kërkesës.

12. Më 16 maj 2008, parashtruesi parashtroi kërkesë në Gjykatën Komunale në Gjakovë, duke kërkuar kompensim për pronën e ekspropriuar të paraardhësit të tij.
13. Më 23 dhjetor 2011, Gjykata Komunale në Gjakovë, me Aktvendimin Ndr. nr. 45/2008, e refuzoi si të pabazuar kërkesën e parashtruesit për të detyruar palen e paditur (Komunën e Gjakovës), që në emër të pronës së ekspropriuar, përkatësisht të ngastrës kadastrale nr. 2120 ZK Gjakovë-qytet, t'ia paguajë atij shumën e përgjithshme prej 200.000,00 eurosh, me kamaten ligjore, e cila fillon të llogaritet nga dita kur pala e paditur hyri në posedim të pronës në fjalë, në vitin 1960, ose në mënyrë alternative, të kompensojë parashtruesin me një ngastër ndërtimore urbane me sipërfaqe të njëjtë me ngastrën e ekspropriuar.
14. Më 3 dhjetor 2012, Gjykata e Qarkut në Pejë, me Aktvendimin Ac. nr. 566/2012, e refuzoi ankesën e parashtruesit të kërkesës si të pabazuar dhe e vërtetoi aktvendimin e Gjykatës Komunale në Gjakovë.
15. Më 16 shtator 2013, Gjykata Supreme e Kosovës, me Aktvendimin Rev. nr. 75/2013, e refuzoi si të pabazuar kërkesën për revizion të parashtruesit, të paraqitur kundër aktvendimit të Gjykatës së Qarkut në Pejë.
16. Në aktvendimin e lartpërmendur, Gjykata Supreme e Kosovës arsyetoi:

“...nga shkresat e lëndës del se propozuesit (parashtruesi) kërkojnë që të detyrohet kundër-propozuesja që atyre t'u kompensojë sipërfaqen prej 0.05.38 ha, të deposeduar të ngastrës kadastrale nr. 2120 ZK Gjakovë-Qytet në lartësi prej 200.000,00 €, ose kërkesë tjetër alternative, dhënien e një toke tjetër ndërtimore në sipërfaqe të njëjtë. Me Aktvendimin nr. 03-3475/60 të 29.12.1960, Këshilli Popullor i Komunës së Gjakovës-Komisioni për caktimin e paluajtshmërisë së ekspropriuar, paraardhësit juridik të propozuesve D. B i është ekspropriuar paluajtshmëria- shtëpia me sipërfaqe prej 228 m², e cila ka qenë e ndërtuar në ngastrën kadastrale nr. 2120 ZK Gjakovë-Qytet, 1 një stalle të adaptuar për banim, 5 trungje të kumbullës, 2 trungje të ftonit, 1 hardhi të derës hyrëse (dyerve të oborrit) hambarit dhe pemishtes dhe në emër të kompensimit të pronës së ekspropriuar i është caktuar kundërvlera e përgjithshme prej 1.775.320 din.

[...]

Gjykata e shkallës së parë, duke u nisur nga gjendja e tillë e çështjes ka gjetur se kërkesa e propozuesve për caktimin e lartësisë së kompensimit të pronës së ekspropriuar është parashkruar dhe si e tillë është e pabazuar, andaj, me zbatimin e nenit 360 e lidhur me nenin 371 të LMD, vendosi si në dispozitiv të Aktvendimit.

Gjykata e shkallës së dytë drejt ka zbatuar të drejtën materiale kur ka gjetur se propozimi i propozuesve për kompensimin e pronës së deposeduar

është parashkruar, kjo nga fakti se, paraardhësit juridik të propozuesve janë deposeduar nga patundshmëria kontestuese në vitin 1960, ndërsa propozuesit kanë ushtruar propozim më 16 maj 2008, pas plot 45 viteve dhe sipas vlerësimit të drejtë të gjykatës së shkallës së parë, me parashkrim pushon e drejta e propozuesve për të kërkuar përbushjen e detyrimit edhe në supozimin se propozuesit kanë të drejtë”.

Pretendimet e parashtruesit të kërkesës

17. Parashtruesi pretendon se vendimi i Gjykatës Supreme të Kosovës karakterizohet me shkelje të së drejtës materiale dhe procedurale.
18. Parashtruesi gjithashtu pretendon se është shkelur nen 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës.

Pranueshmëria e kërkesës

19. Gjykata vëren se, në mënyrë që të jetë në gjendje të gjykojë për kërkesën e parashtruesit, duhet së pari të shqyrtojë nëse ai i ka përbushur kriteret për pranueshmëri të përcaktuara me Kushtetutë dhe të specifikuara më tej në Ligj dhe në Rregullore të punës.
20. Në këtë drejtim, Gjykata i referohet nenit 113. 7 të Kushtetutës, i cili parasheh që:

“Individët janë të autorizuar të ngrenë shkeljet nga autoritetet publike të të drejtave dhe lirive të tyre individuale, të garantuara me Kushtetutë, mirëpo vetëm pasi të kenë shteruar të gjitha mjetet juridike të përcaktuara me ligj”.

21. Për më tepër, Gjykata i referohet nenit 49 të Ligjit, i cili parasheh:

“Kërkesa parashtrohet brenda afatit prej katër (4) muajve. Afati fillon të ecë që nga dita kur parashtruesit i është dorëzuar vendimi gjyqësor. Në të gjitha rastet e tjera, afati fillon të ecë në ditën kur vendimi ose akti është shpallur publikisht. Nëse kërkesa është e drejtuar kundër një ligji, atëherë afati fillon të ecë që nga dita kur ligji ka hyrë në fuqi”.
22. Në rastin konkret, Gjykata konsideron se parashtruesi është palë e autorizuar, i ka shteruar të gjitha mjetet juridike, siç parashihen me nenin 113.7 të Kushtetutës, dhe se kërkesa është dorëzuar brenda afatit ligjor prej katër (4) muajve në pajtim me nenin 49 të Ligjit.
23. Gjykata gjithashtu merr parasysh rregullin 36 (1) c) të Rregullores së punës, i cili parasheh:

*“(1) Gjykata mund t’i shqyrtojë kërkesat vetëm nëse
...
(c) kërkesa është qartazi e bazuar”.*

24. Sa i përket pretendimit të parashtruesit se Gjykata Supreme e Kosovës e ka shkelur të drejtën materiale dhe procedurale, Gjykata konsideron se çështjet e

faktit dhe të ligjit janë në kuadër të fushëveprimit të gjykatave të rregullta, në këtë rast të Gjykatës Supreme të Kosovës. Gjykata nuk mund të zëvendësojë gjetjet e veta me ato të gjykatave të rregullta për shkak se ajo nuk është as gjykatë e apelit, e as gjykatë e shkallës së katërt.

25. Në rastin konkret, Gjykata vëren se janë përbushur garancitë procedurale të së drejtës për një gjykim të drejtë siç parashihen me Kushtetutë dhe Konventë; nuk ka asnjë gjurmë të arbitraritetit nga ana e Gjykatës Supreme. Për më tepër, Gjykata konsideron se vendimi i Gjykatës Supreme ka mbështetje ligjore, është i arsyetuar mirë dhe koherent për shkak se ai i shpjegon parashtruesit se të drejtat e tij të pretenduara ndaj pronës së shpronësuar janë parashkruar.
26. Gjykata Kushtetuese vëren se nuk është gjykatë e gjetjes së fakteve. Gjykata Kushtetuese thekson se konstatimi i drejtë dhe i plotë i gjendjes faktike është në juridikcion të plotë të gjykatave të rregullta dhe se roli i Gjykatës Kushtetuese është vetëm që të sigurojë pajtueshmëri me të drejtat e garantuara me Kushtetutë dhe me instrumente të tjera ligjore, prandaj nuk mund të veprojë si “*gjykatë e shkallës së katërt*” (shih, Akdivar kundër Turqisë, Nr. 21893/93, GJEDNJ, Aktgjykimi i 16 shtatorit 1996, para. 65, gjithashtu *mutatis mutandis* shih, rastin KI86/11, parashtrues i kërkësës Milaim Berisha, Aktvendimi për papranueshmëri, i 5 prillit 2012).
27. Për më tepër, kërkesa nuk tregon se gjykatat e rregullta kanë vepruar në mënyrë arbitrale apo në mënyrë të padrejtë. Nuk është detyrë e Gjykatës Kushtetuese të zëvendësojë vlerësimin e saj të fakteve me ato të gjykatave të rregullta, dhe si rregull i përgjithshëm, është detyrë e këtyre gjykatave të vlerësojnë provat para vetes. Detyra e Gjykatës Kushtetuese është të vërtetojë nëse procedurat në gjykatat e rregullta kanë qenë të drejta në tërësinë e tyre, duke përfshirë edhe mënyrën se si janë marrë ato prova (shih rastin Edwards kundër Mbretërisë së Bashkuar, Nr. 13071/87, Raporti i Komisionit Evropian për të Drejta të Njeriut, i 10 korrikut 1991).
28. Fakti se parashtruesi nuk pajtohet me rezultatin e rastit nuk mund t'i shërbëjë që të ngrejë një kërkësë të argumentueshme për shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës (shih rastin Mezotur-Tiszazugi Tarsulat kundër Hungari, nr. 5503/02, Aktgjykimi i GJEDNJ-së i 26 korrikut 2005).
29. Në këto rrethana, parashtruesi nuk e ka mbështetur me prova pretendimin e tij për shkelje të nenit 31 [E Drejta për Gjykim të Drejtë dhe të Paanshëm] të Kushtetutës, sepse faktet e paraqitura nga ai nuk tregojnë në asnjë mënyrë se gjykatat e rregullta ia kanë mohuar atij të drejtat e garantuara me Kushtetutë.
30. Rrjedhimisht, kërkesa është qartazi e pabazuar dhe duhet të deklarohet si e papranueshme, në mbështetje të rregullit 36 (1) c) të Rregullores së punës.

PËR KËTO ARSYE

Gjykata Kushtetuese, në mbështetje të nenit 113.7 të Kushtetutës, nenit 47 të Ligjit dhe rregullit 36 (1) c) dhe 56 (2) të Rregullores së punës, më 23 janar 2014, njëzëri

VENDOS

- I. TA DEKLAROJË kërkesën të papranueshme;
- II. T'UA KUMTOJË këtë vendim palëve;
- III. TA PUBLIKOJË këtë vendim në Gazetën Zyrtare, në pajtim me nenin 20.4 të Ligjit;
- IV. Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Gjyqtarja raportuese

Snezhana Botusharova

Kryetari i Gjykatës Kushtetuese

Prof. dr. Enver Hasani